

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115217454
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8115217454.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne O.. D. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. F. R. XX, proti žalovanej C. U., D. P. XXXX/XXA, Q., O.: 31 279 171, právne zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, 080 01 Prešov o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej i žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/289/2015-147 zo dňa 06.02.2019 takto

rozhodol:

O d m i e t a odvolanie žalobkyne.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie vzájomnú žalobu zamietol a III., ktorým vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol. II. Vzájomnú žalobu zamietol. III. Vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 52 ods.1 až 4, § 420 ods.1 až 3, § 421, § 341, § 442 ods.1, 3, § 631, § 633, § 634 ods.1,2, § 637 ods.1,2, § 638 ods.1,2 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanou došlo k vzniku zmluvného vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter. Žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa má postavenie podnikateľa vykonávajúceho činnosti v oblasti stavebníctva. Súd prvej inštancie v prvom rade skúmal, či medzi stranami sporu došlo k platnému vzniku zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie mal na základe výpovede strán sporu, ako aj svedkov za preukázané, že zmluvu o dielo s určením predmetu diela a odplaty zaň uzatvárala žalobkyňa spolu so svojím otcom. Preto mal za to, že žalobkyňa je aktívne vecne legitimovaná v tomto spore. Žalovanou je fyzická osoba - podnikateľ, pričom je bez právneho významu, že zmluvu o dielo uzatváral zodpovedný zástupca žalovanej, nakoľko z predloženého plnomocenstva zo dňa 25.06.2013 vyplýva, že p. U. bol oprávnený konať za žalovanú v jej mene pri všetkých činnostiach, ktoré sú potrebné pre bezproblémový chod živnosti v stavebnej oblasti. Pasívna vecná legitimácia tak svedčí žalovanej. Písomná forma zmluvy o dielo sa nevyžaduje. Postačuje, že účastníci sa ústne dohodli na podstatných náležitostiach zmluvy. Na platnosť zmluvy o dielo nemá vplyv to, či na predmet zmluvy bolo alebo nebolo vydané stavebné povolenie.

4. Žalobkyňa sa po pripustení zmeny žaloby domáha voči žalovanému zaplata 1 480,71 Eur s príslušným úrokom z omeškania titulom náhrady škody z dôvodu, že žalovaný nedokončil dielo - studňu riadne. Svoj nárok špecifikovala tak, že žalovaná suma pozostáva zo sumy 378,- Eur, ktorú uhradila p. Duchovi za strojový výkop studne, zo sumy 300,- Eur, ktorú uhradila žalovanej ako preddavok za výkop

studne a sumy 802,71 eura za zaplatený materiál (skruže uložené v zemi) a jeho dovoz. Protiprávnosť konania škodcu zahŕňa dve zložky: protiprávny úkon a protiprávnosť úkonu. Protiprávny úkon je konanie subjektu, ktoré je v rozpore s právom. Úkonom je prejav fyzickej a psychickej stránky človeka navonok. Psychická stránka spočíva v prítomnosti vedomia a vôle konajúceho protiprávny stav spôsobíť. Fyzická stránka predstavuje prejav vôle navonok alebo nedostatok takého prejavu. Protiprávnosť úkonu spočíva v porušení právnej povinnosti, t.j. úkon je v rozpore s objektívnym právom. Na to, aby sa úkon mohol kvalifikovať ako protiprávny, zákon vyžaduje porušenie právnej povinnosti. Právna povinnosť môže vyplývať priamo z právnych predpisov (napr. Občiansky zákonník), iných noriem (napr. technické normy), zo zmlúv, iných právnych úkonov. Dôkazné bremeno preukázania protiprávnosti úkonu spočíva na poškodenom, keďže protiprávnosť zákon nepredpokladá. Ďalším pojmovým znakom zodpovednosti za škodu je vznik škody. Ide o ujmu, ktorá nastala (ktorá sa prejavuje) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom - peniazmi a je napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňazí. Zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu ako aj svedkov vyplýva, že mechanicky výkop do hĺbky 7 metrov realizoval p. C. a následne došlo k podkopávaniu studne ručne. Výkop realizovali poverení pracovníci žalovanej ako aj zodpovedný zástupca žalovanej. Po tom ako došlo k vychýleniu skruží na jednu stranu, žiadala žalobkyňa prostredníctvom svojho otca o vybratie skruží, vyrovnanie dna studne a osadenia do roviny. K vybratiu skruží došlo na pokyn otca žalobkyne v hĺbke 10 metrov a následne boli skruže opäť osadené, avšak po ďalšom obkopení, opätovne došlo k ich posunutiu došikma. Žalobkyňa, resp. jej otec požadovali opätovné vybratie skruží, čo zodpovedný zástupca žalovanej odmietol z obavy o zdravie, nakoľko to nebolo bezpečné. Dielo napokon nedokončil. Vykonaným dokazovaním, predovšetkým znaleckým posudkom č. 81/2017 znalca O.. E. A. mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaná pri realizácii diela neporušila normu upravujúcu technické parametre realizácie studne - norma J. č. XX XXXX Studne miestneho zásobovania pitnou vodou. Závazná technická norma na vykonanie diela nebola porušená. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne k znaleckému posudku, že znalec mal posudzovať realizáciu studne v zmysle prílohy číslo 2 normy - kované studne z betónových skruží, žalobkyňa v konaní nepreukázala, že dohoda o spôsobe realizácie studne bola práve spôsobom v zmysle prílohy číslo 2 vrátane štrkového obsypu. Naopak, zo žaloby vyplýva, že dňa 15. 5. 2014 došlo k uzatvoreniu ústnej dohody, pričom studňa mala byť vykovaná mechanicky postupným ukladaním betónových skruží, mechanický výkop sa mal uskutočniť do hĺbky 7,5 metra a zvyšok predpokladali, že bude možné dokopať iba ručne. Preto súd prvej inštancie pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobkyne o porušení právnej povinnosti žalobu o náhradu škody zamietol. Dôkazným bremenom sa pritom rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba prijať iné právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa nedisponuje žiadnou projektovou dokumentáciou ani stavebným povolením, ktoré sa na stavbu studne vyžaduje (§ 18 ods. 2, 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a contrario) a ktoré by jej dôkaznú situáciu zlepšili. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že nesplnenie zmluvného záväzku (nedokončenie diela) nemožno považovať za škodu. Konštatoval, že je potrebné brať do úvahy aj skutočnosť z akého dôvodu nedošlo k dokončeniu diela. Možno usúdiť, že obavy o bezpečnosť pracovníkov žalovanej (ide o výkop studne v hĺbke až 14 m) boli na mieste a pokiaľ zodpovedný zástupca odmietol realizovať dielo v zmysle nevhodných pokynov žalobkyne a jej otca (opätovné vyberanie osadenie skruží), je potrebné pri rozhodovaní o náhrade škody, ktorá je predmetom sporu, prihliadať. V danom prípade prichádza do úvahy aj prípadné spoluzavinenie žalobkyne v zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že bolo na žalobkyňu, aby vznik škody a jej výšku preukázala, súdu neostalo nič iné ako žalobu žalobkyne zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena. Žalobkyňa ešte na ostatnom pojednávaní uviedla, že žiada, aby jej žalovaná studňu dokončila a je ochotná za dokončenie zaplatiť. Aj z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňu škoda nevznikla, nakoľko dielo je možné - podľa znaleckého posudku ako aj v zmysle žiadosti žalobkyne dokončiť.

5. Zamietnutie návrhu žalobkyne na dokovanie výsluchom svedka p. C. odôvodnil súd prvej inštancie tým, že skutkové tvrdenia žalobkyne, ktoré sa mali výsluchom tohto svedka preukázať neboli spornými. Žalobkyňa neuviedla žiadne iné okolnosti, ktoré mali byť výsluchom tohto svedka objasnené. Zamietnutie návrhu žalobkyne na vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania znalcom z odboru vodohospodárstva - vodohospodárske stavby odôvodnil súd prvej inštancie tým, že z úradného záznamu zo dňa 26. 04. 2016 vyplýva, že O.. H., ktorého žalobkyňa označila ako znalca v príslušnom

odbore uviedol, že nemá oprávnenie na oceňovanie stavebných prác. Zároveň tento znalec vyvrátil, že by k danej veci kvôli studni bol potrebný znalec z oblasti vodohospodárskych stavieb

6. Čo do zamietnutia vzájomnej žaloby žalovanej o zaplatenie sumy 780,- Eur titulom neuhradenej ceny práce poukázal súd prvej inštancie na ust. § 634 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak nie je dohodnuté inak, platí sa cena až po skončení diela. Zhotoviteľ diela splní svoj záväzok až vtedy, keď je dielo dokončené a iba v tom prípade mu vznikne nárok na zaplatenie celej ceny diela. Zhotoviteľ diela svoju povinnosť zo zmluvy nesplní tým, že bude na diele pracovať, ale iba tým, že objednávateľovi poskytne výsledok svojej práce. Zmluva o dielo je charakteristická práve tým, že jej predmetom nie je práca, ale jej výsledok. Súd v danom prípade zohľadnil všetky vyššie popísané skutkové okolnosti prípadu a mal za to, že priznanie vyfakturovanej ceny práce by bolo tiež v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. K istému pochybeniu došlo tiež na strane žalovanej, keď napriek tomu, že jej zodpovedný zástupca mal vedomosti o nevhodnosti pokynov, tieto zrealizoval. Z týchto dôvodov súd vzájomnú žalobu zamietol.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.). Konštatoval, že vzhľadom k tomu, že strany sporu v konaní úspech nemali (žaloba žalobkyne o náhradu škody ako aj vzájomná žaloba o zaplatenie ceny diel boli zamietnuté), súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalovaná. Napadla druhý a tretí výrok rozsudku s tým, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožňuje sa s právnym názorom súdu prvej inštancie vysloveným najmä v 37. a v 38. bode odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a to, že žalovanej nemožno priznať právny nárok na zaplatenie sumy vo výške 780,- Eur z dôvodu, že dielo nebolo v zmysle § 634 ods. 2 Občianskeho zákonníka riadne dokončené, ďalej z dôvodu, že priznanie uvedenej sumy žalovanej by bolo v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v rozpore s dobrými mravmi a napokon z dôvodu, že aj žalovaná pri vykonávaní diela pochybila, keď dielo uskutočnila napriek nevhodným pokynom zo strany žalobkyne. Správne mali byť na zistený skutkový stav v danej veci v časti týkajúcej sa vzájomnej žaloby žalovanej aplikované ustanovenia § 637 ods. 1, § 637 ods. 2, § 457 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná prostredníctvom svojho zodpovedného zástupcu uzatvorila so žalobkyňou zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo zhotovenie studne pri dohodnutej cene za dielo vo výške 110,- Eur za (bežný) meter výkopu. Žalovaná počas uskutočňovania prác nijako nepochybila, čo vyplýva o. i. aj zo znaleckého posudku č. 81/2017 zo dňa 30.08.2017, ktorý vyhotovil O. E. A. Žalobkyňa spoločne so svojim otcom počas uskutočňovania prác zo strany žalovanej takmer neprestajne vznášala žalovanej rôzne pokyny na ďalší postup, čo žalovaná v zmysle svojho poctivého podnikania, úcty k zákazníkovi a svojej dlhoročnej snahe vyhovieť požiadavkám zákazníka rešpektovala a snažila sa tak v čo najväčšej miere zohľadniť pri uskutočňovaní prác aj požiadavky žalobkyne s tým, že žalovaná zakaždým opakovala: „kým dielo dokončím, studňa bude rovno“. Kľúčový konflikt, resp. „stret“ nastal až pri požiadavke žalobkyne o opakované v poradí druhé vyberanie skruží zo zeme a ich opätovné osadenie. Takýto pokyn žalovaná ihneď na mieste samom označila za nevhodný a krajne nebezpečný pre ohrozenie života a zdravia a opodstatnene tak hrozil zosuv pôdy na toho, kto by skruže začal vyberať. Keďže žalobkyňa trvala na opätovnom vyberaní skruží a žalovaná to odmietala, bola žalovaná nútená odstúpiť od zmluvy o dielo s následnou požiadavkou zaplatenia ceny za doposiaľ vykonané práce. Vyššie opísané skutočnosti vyplývajú z vykonaného dokazovania, sú de facto nesporné a súdom prvej inštancie boli zistené správne. Preto žalovaná nerozumie ako dospel súd prvej inštancie k potrebe aplikácie § 634 ods. 2 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka na takto zistený skutkový stav veci. Žalovaná nijako nepochybila a pri nevhodnom pokyne, ktorým bola požiadavka žalobkyne na opätovné vyberanie skruží, žalovaná odstúpila od zmluvy. Nebezpečným a teda nevhodným pokynom nebola prvá požiadavka na vyberanie skruží. Táto požiadavka bola neštandardná, avšak žalovaná jej vyhovel a tvrdila, že studňu riadne dokončí. Až pri opätovnej požiadavke na vyberanie skruží bola žalovaná nútená odstúpiť od zmluvy. Je celkom evidentné, že situáciu, v ktorej sa v súčasnosti žalobkyňa nachádza, si žalobkyňa v plnej miere spôsobila sama a bez akéhokoľvek spoluzavinenia žalovanej. Naopak, žalovaná sa veľmi snažila dielo dokončiť, no pre správanie sa žalobkyne a jej nevhodný a neústupčivý pokyn na opakované vyberanie skruží to už žiaľ nebolo možné. Žalovaná v tejto spojitosti opätovne uviedla, že ide o jedinú studňu, ktorú za svoje dlhoročné pôsobenie nedokončila. To, že dielo nie je dokončené je logický dôsledok

toho, že žalovaná pred dokončením diela od zmluvy odstúpila, V žiadnom prípade preto nemôže súd prvej inštancie nedokončením diela opodstatňovať nepriznanie práva na zaplatenie ceny za doposiaľ vykonané práce. Žalovaná od zmluvy odstúpila zákonným spôsobom, preto je vylúčená aplikácia § 634 ods. 2 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je namieste aplikácia § 637 ods. 1, § 637 ods. 2, § 457 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre správanie sa žalobkyne (nevhodný pokyn) bola žalovaná nútená pred dokončením diela odstúpiť od zmluvy, v dôsledku čoho jej vzniklo právo na peňažnú náhradu za doposiaľ vykonané práce s tým, že výšku predmetnej náhrady je možné spoľahlivo vyčíslieť s prihliadnutím na dohodu strán sporu o cene diela a vypracovaný znalecký posudok v danej veci. Rovnako tak žalovaná s prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti opodstatňuje aj svoj nesúhlas s odvolávaním sa súdu prvej inštancie na rozpor s dobrými mravmi. Pokiaľ už by v danej veci mal vzniknúť rozpor s dobrými mravmi, tak nie na strane žalobkyne, ale naopak na strane žalovanej, ktorá si splnila všetky svoje povinnosti, nijako nepochybila, všetko spravila správne, vynaložila značné trovy konania a napriek tomu súd prvej inštancie jej vzájomnú žalobu zamietol. Nesprávnym rozhodnutím súdu prvej inštancie o vzájomnej žalobe žalovanej dospel súd prvej inštancie zákonite aj k nesprávnemu rozhodnutiu o trovách konania. Žalovaná oponuje argumentácii súdu prvej inštancie, že ak súd prvej inštancie konštatuje, že obe žaloby zamietol, nejedná sa o rovnocenný výsledok pre obe strany sporu. Žalobkyňa sa voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy vo výške 1.480,71 Eur a žalovaná voči žalobkyňi zaplatenia sumy vo výške 780,- Eur, preto je úspech žalovanej v doterajšom konaní pred súdom prvej inštancie väčší ako úspech žalobkyne. Skutočnosť opísanú v predchádzajúcom odseku bolo podľa žalovanej potrebné náležite zohľadniť pri rozhodovaní o trovách konania, čo sa však neudialo. Preto žalovaná žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v časti II. a III. výroku zmenil tak, že zaviazá žalobkyňu zaplatiť žalovanej sumu 780,- Eur a prizná žalovanej právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom v rozsahu 100 %.

9. K odvolaniu žalovanej bolo pripojené aj jej stanovisko. Uvedené sa zhoduje s obsahom odvolania, ktoré vyhotovil advokát žalovanej, teda že nikdy nebolo povedané, že za výkop studne sa bude platiť až po dokončení studne. Zároveň, že žalovaná pri realizácii diela chybu neurobila a žiadnu normu neporušila. Volila jediný možný technologický postup, ktorý sa v tak v nestabilných horninách mohol realizovať. Zároveň žalovaná uviedla, že rozsudok považuje za nespravodlivý aj z dôvodu, že bola nespravodlivo obžalovaná, za svoje práce nedostala zaplatené, o súdnoznalecký posudok požiadala žalobkyňa, ale polovicu musela zaplatiť žalovaná. Musela zaplatiť 6 % súdny poplatok zo vzájomnej žaloby a bude musieť ešte zaplatiť 6 % súdny poplatok za odvolanie, zároveň musela zaplatiť aj za právne služby. Zároveň rozporovala, že by porušila dobré mravy. Konštatovala, že je úplne zrejme, že je poškodenou stranou. Druhá požiadavka na vyberanie skruží bola úplne nezmyselná. Nedalo sa inak iba ukončiť práce. Požiadavku žalobkyne považovala za šikanovanie a v takej hĺbke a nestabilnej hornine za obrovské bezpečnostné riziko. Nedalo sa inak - nemala na výber, preto bol donútený odstúpiť od zmluvy.

10. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Podľa obsahu tohto vyjadrenia však sa jedná aj o odvolanie proti výroku I. rozsudku. Žalobkyňa totiž žiada, aby odvolací súd určil žalovanej uhradiť škodu, ktorú spôsobila neodborným postupom pri kopaní kombinovanej studne žalobcovi vo výške 1.480,71 Eur s 8 % úrokom z omeškania od 01. 06.2014 do zaplatenia a uhradila trovy konania vo výške 100 %, Ide o petit žaloby žalobkyne vo veci samej. Stotožnila sa s právnym názorom v časti, že žalovanej nemožno priznať právny nárok na zaplatenie sumy vo výške 780,- Eur z dôvodu, že dielo nebolo v zmysle § 634 ods.2 Občianskeho zákonníka riadne dokončené. Ďalej z dôvodu, že priznanie uvedenej sumy žalovanej by bolo v rozpore s ust. § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, teda v rozpore s dobrými mravmi a napokon z dôvodu, že aj žalovaná pri vykonaní diela pochybila. Práce boli vykonané manželom žalovanej O. U., ktorý pri vykonávaní diela v plnom rozsahu pochybil hneď na začiatku prác a to tým, že pri vykopení studne bagrom p.C., ktorý mal problém pri ukončení výkopu, t.j. pri vyrovnávaní dna výkopu bagrom narazil na väčší kameň a pre krátke rameno bagra ho nemohol vybrať. Na základe uvedeného odmietol pokladať skruže na neupravené dno. Pán C. túto skutočnosť telefonicky oznámil vykonávateľovi diela p. U., že skruže nemôže spustiť na dno výkopu pre kameň a požiadal ho, aby hneď prišiel ručne vykopať kameň a upraviť dno výkopu. Pán U. mu telefonicky oznámil, že nemá čas a nariadil p. C., aby skruže spustil a že potom podkopaním vyberie kameň a celú záležitosť zobral na vlastnú zodpovednosť. Tento postup žalobkyňa spolu s otcom spochybnili a nesúhlasili s ním. Pri podkopávaní skruží p. U. sa nepodarilo vybrať kameň a z toho dôvodu skruže ostali visieť na kameni skrižované. Pán U. tu nedodrжал správny postup a nedodrжал ani bezpečnosť pracovníkov tým, že dvoch mladých ľudí dal kopat' do skrižovaných a nezaistených skruží. Ručný výkop bol vykovaný do hĺbky 2,5 m bez toho, aby skruže podkopávaním sadali tak ako majú sadat' pri podkopávaní studni. Tieto skruže

ostali visieť na kameni. Pán U. pre bezpečnosť práce pracovníkov neurobil žiadne opatrenie. Je len zázrak, že kameň bol taký, že váha skruží ho neotrhla a nedošlo k zasypaniu toho mladého človeka. Dokonca aj dvom mladým chlapcom sa vyhrážal, že im za túto prácu nezaplatí, že to oni urobili chybu pri kopaní, čo nebola pravda, pretože chybu urobil p. U. pre neodborný postup a to tým, že v prvom rade mal ručne vykopať a odstrániť kameň. Pre bezpečnosť pracovníkov, ktorí ručne vykopávali výkop navrhli p. U. vybrať skruže, ktoré ešte vždy boli zavesené na kameni a následne odstrániť kameň a tak pokračovať v práci tak, aby pre bezpečnosť pracovníkov skruže podkopávaním sadali si vlastnou váhou ako to má byť pri ručnom kopaní studne. P. U. odmietol návrh žalobkyne, bez jej vedomia a neprítomnosti objednal si traktor - bager a skruže tlakom natlačil do vykopaného otvoru. Z dôvodu, že natlačením skruže do úzkového priestoru došlo k zakliesneniu skruží a ďalším podkopávaním skruže nesadali, pretože im bránil kameň, pán U. na základe vlastného rozhodnutia začal vyťahovať voľne uložené skruže zo studne z priestoru kopanom bagrom, čo sa mu hneď nepodarilo, pretože prvú skruž odtrhol v dvoch bodoch kliešťami a po návrhu žalobkyne, aby do skruží navrtal diery a osadil čapy až potom sa mu podarilo vybrať iba jednu skruž. K tomu predložila žalobkyňa fotodokumentáciu. Pán U. si priznal chybu a uviedol, že on studňu spúšťanú ešte nekopal, že on len prehľbuje už vykopané studne, pre nedostatok vody a to spôsobom, že osadzoval PVC rúry s menším priemerom. Na skruže betónové nemal ani kladkostroj a nemal ani silné laná. Z hore uvedeného vyplýva, že p. U. nemal prax so spúšťaním betónových skruží a ani odbornosť vo veci kopanej studne a žalobkyňa pri uzatváraní ústnej dohody uviedol do omylu. Odstúpenie od zmluvy bolo účelové a úmyselné založené na klamstve, že neprestajne zo strany žalobkyne boli vnášané rôzne nezmyselné pokyny. Takéto tvrdenia sa nezakladajú na pravde a sú neopodstatnené. Pán U. svojvoľne a bez vedomia žalobkyne opustil stavenisko, nechal tam aj osobné veci a tak až po výzve žalobkyne na ukončenie diela potom odstúpil od zmluvy. Od zmluvy odstúpil iba z dôvodu, že nemal už iné východisko, pretože ak by bol tak pokračoval ďalej v kopaní do hĺbky 18 - 20 m a viac, podľa priečného rezu studne uvedenom v znaleckom posudku bol by iba naďalej navyšoval odchýlku studne. Ďalej poukázala žalobkyňa na skutočný stav podľa znaleckého posudku. Konkrétne na priečny rez studne, príloha č. 6 znaleckého posudku. Následne poukázala na hodnotenie diela pod č. 2.4 v znaleckom posudku, kde znalec uvádza, že zvislosť studne je možné eliminovať ďalšou realizáciou, ale záleží to na geológií podložia a to nie je kompetentný hodnotiť. V znaleckom posudku v bode 2.8 súdny znalec hovorí, že pri technickom postupe znalec nebol, nevie sa vyjadriť k technologickému postupu zhotoviteľa a z toho dôvodu p.U. a žalovaná sa nemôžu odvolávať na súdnoznalecký posudok. Znalecký posudok nebol vykonaný znalcom v obore vodohospodárstva, ktorý je na to kompetentný. Žalobkyňa pre neodbornosť zhotoviteľa diela p. U. bola spôsobená škoda vo výške 1.480,71 Eur, ktoré boli vynaložené na realizáciu studne. Ďalšie finančné prostriedky budú vynaložené na zásyp neukončenej studne, ktorá nie je vykovaná odborne, ktorá neplní účel studne.

11. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná. Uviedla, že z vyjadrenia žalobkyne vyplýva, že žiada odvolací súd o priznanie náhradu škody vo výške 1.480,71 s prísl. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na článok 16 ods.3 C.s.p. s tým, že v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila. V danej veci proti rozsudku podala opravný prostriedok iba žalovaná. Ide o irelevantný odvolací návrh žalobkyne, nakoľko bol vyslovený po uplynutí zákonnej lehoty na podanie riadneho opravného prostriedku. Žalovaná znovu zopakovala, že strany sporu uzavreli ústnu zmluvu o dielo pri dohodnutej cene za dielo vo výške 110,- Eur (bežný) meter výkopu. Žalovaná od zmluvy odstúpila pre nevhodný pokyn žalobkyne v podobe požiadavky na opätovné vyberanie už osadených skruží von z výkopu, ktorý už bol toho času hlboký až približne 14 metrov. Žalovaná požaduje od žalobkyne doplatenie ceny za doposiaľ vykonané práce v zmysle dohody o cene za dielo a tiež s odkazom na znalecký posudok č. 81/2017 zo dňa 30.08.2017, ktorý vyhotovil O. E. A.. Žalovaná pri vykonávaní diela nijako nepochybila. Stanovisko k ostatným námietkam, resp. tvrdeniam žalobkyne a celkový „pohľad na vec“ žalovaná prezentuje v samostatnom dokumente priloženom k stanovisku. Navrhla, aby súd v odvolacom konaní rozhodol tak ako uviedla vo svojom odvolaní čo do výroku II. a III.

12. Zo samostatného stanoviska vyplýva, že p. C. vykopal studňu a po jej výkope volal Ing. U., či má do výkopu osadiť - spustiť skruže. Jednoznačne mu pán U. povedal, že áno. P. C. na žiaden kameň nenarazil, jeho rameno na bagri neumožňuje bez podkopu výkop do väčších hĺbok ako 7 metrov. Aj keby žalovaná prišla a upravila dno, aj tak by sa pri ďalšom podkope skruže naklonili. Išlo o nezmyselnú požiadavku. Žalovaná nikdy neide do nezaistej studne. Ak by nezaistila skruže, t.j. nezviazala by spodnú a vrchnú skruž pomocou reťazí a pre tento účel špeciálne vyrobených upínakov, pri podkope skruží by došlo k tomu, že by spodná skruž padla do podkopaného priestoru a rozbila sa. Tomu sa hovorí

že studňa môže spadnúť - skruže sa zrútiť, rozbijú a poprevracajú vo výkope a kopáč ostane zakliesnený vo výkope. Pri vypočúvaní na súde prvej inštancie bola žalovaná ochotná vysvetliť - nakresliť súdu ako bola studňa realizovaná, ale kreslenie bolo zamietnuté. Preto nakreslila obrázky ako to vyzeralo po výkope bagrom, ako boli do vykopaného otvoru spustené - osadené skruže ktoré sa zatlačili do pieskového podložia cca 30 - 50 cm a ako nasledoval ich podkop. Výkop bol širší ako je vonkajší priestor skruží a zároveň ak by neboli zviazané spodné a vrchné skruže, ich zasunutím pod zúžené miesto by spadli na dno studne a rozbili sa, preto boli zviazané. Je zrejmé, že žalovaná mala skúsenosti s takýmto typom výkopu. Ak by nemala, ako by bolo možné že mala pripravené reťaze a špeciálne upínaky na zviazanie skruží a všetko potrebné pre realizáciu studne. Od zmluvy odstúpila pre požiadavku opätovného vyberania skruží. Od studne pán U. neušiel, keď balil veci, prišla pani O. a pýtala sa čo robí. Povedal jej že končí a balí veci. Nato odišla a zamkla priestor kde mali uložené veci. Súdom bolo konštatované, že žalovaná žiadnu normu neporušila a neurobila žiadnu chybu.

13. Súdu prvej inštancie bolo zaslané ešte jedno stanovisko zo strany žalobkyne, ktoré však z jej strany nebolo podpísané, v ktorom spochybnila stanovisko p. U., ktoré má byť zavádzajúce a plné klamstvá, nezodpovedať realite a nákresy o postupe osadenia skruží majú iba vyznačené uloženie vo výkopovej časti bagrom a s vyznačením cca 30 až 57 cm zúženého priestoru. Podstatná časť je priznanie, že 30 až 50 cm bol zúžený priestor, v ktorom bol kameň, ktorý poškodil skruže. P. U. už nevyznačil skruže, ktoré nasilu natlačil do zúženého vykopaného priestoru počas celej hĺbky výkopu. P. U. zavádza a klame, že vykopal priestor na 130 až 150 cm. Následne žalobkyňa uviedla ako súdny znalec reagoval na jej otázky s tým, že pri technologickom postupe realizácie súdny znalec nebol znály v odbore vodohospodárstva a z toho dôvodu sa nevedel vyjadriť k technologickému postupu pri kopaní studni. Súd nezabezpečil súdneho znalca, ktorý by posúdil technologický postup v odbore vodohospodárskej stavby - čo je rozporné.

14. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p a contrario a zistil, že odvolanie žalobkyne proti výroku I., teda čo zamietnutia žaloby je potrebné odmietnuť a že odvolanie žalovanej proti výroku II. a III. je dôvodné.

15. Podľa ust. § 386 písm.a/ C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

16. Včasnosť podania odvolania je jednou z objektívnych podmienok na to, aby odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolacia lehota je zákonnou lehotou, teda ju nemožno predĺžiť a ani skrátiť a to ani dohodou strán ani rozhodnutím súdu.

17. Vo veci bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený žalobkyňi dňa 06.02.2019, teda v ten istý deň ako bol doručený aj právnomu zástupcovi žalovanej. Žalovaná podala odvolanie dňa 21.02.2019, ktorý bol aj posledným dňom odvolacej 15-dňovej lehoty. Vyjadrenie k odvolaniu, ktoré obsahuje aj odvolací petičný vzťahujúci sa k výroku I., ale aj zdôvodnenie odvolania bolo doručené osobne Okresnému súdu Prešov zo strany žalobkyne dňa 20.03.2019, teda po uplynutí odvolacej lehoty.

18. Preto odvolací súd odvolanie žalobkyne ako neskoro podané vo vzťahu k výroku I. v zmysle ust. § 386 písm.a/ C.s.p. odmietol.

19. Predmetom odvolacieho konania teda bolo zamietnutie vzájomnej žaloby a výrok o trovách konania.

20. Pokiaľ ide o vzájomnú žalobu o zaplatenie sumy 780,- Eur titulom neuhradenej ceny práce poukázal súd prvej inštancie na ust. § 634 ods.2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak nie je dohodnuté inak, platí sa cena až po skončení diela. Uvedenú právnu kvalifikáciu vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovanej táto v odvolaní namietala s tým, že správne má byť na zistený skutkový stav v danej veci aplikované ust. § 637 odsl.1, 2, § 457 a § 458 ods.1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná konštatovala, že keďže žalobkyňa trvala na opätovnom vyberaní skruží a žalovaná to odmietla, bola žalovaná nútená odstúpiť od zmluvy o dielo s následnou požiadavkou zaplatenia ceny za doposiaľ vykonané práce. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že zhotoviteľ diela svoju povinnosť zo zmluvy nesplní tým že bude na diele pracovať ale iba tým, že objednávateľovi poskytne výsledok svojej práce. Zmluva o dielo je charakteristická práve tým, že jeho predmetom nie je práca, ale jej výsledok. Preto mal súd prvej inštancie zohľadniť všetky popísané skutkové okolnosti a mal za to, že priznanie vyfakturovanej ceny práce by bolo tiež v rozpore s ust. § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka.

21. S názorom súdu prvej inštancie, že zhotoviteľ diela svoju povinnosť zo zmluvy nesplní tým, že bude na diele pracovať, ale iba tým, že objednávateľovi poskytne výsledok svojej práce odvolací súd plne súhlasí. V danom prípade však žalovaná tvrdí, že od zmluvy odstúpila a žalobkyňa túto okolnosť nerozporuje. Už zo zápisnice z pojednávania zo dňa 20.01.2016 (č.l.44 spisu) vyplýva, že právny zástupca žalovanej uviedol, že pri opakovaných nevhodných pokynoch žalobkyne bola žalovaná nútená

ukončiť práce a odstúpiť od zmluvy. Za doteraz vykonané práce vyúčtovala dohodnutú odmenu faktúrou, ktorá je predložená k spisu. Týmto zároveň vzájomným návrhom si uplatnila žalovaná 780,- Eur. Zo spisu na č.l. 22 vyplýva, že z podania výkop studne, stanovisko zhotoviteľa - návrhy riešenia zo dňa 23.06.2014, vrátenie faktúry - odpoveď žalobkyňa trvala na výzve a žiadala dodávateľa o ukončenie a odovzdanie diela. Aj z vyjadrenia k odvolaniu žalobkyne (č.l. 168 spisu) jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa považuje odstúpenie od zmluvy za účelové a úmyselné, založené na klamstve, že neprestajne zo strany žalobkyne boli vnášané rôzne nezmyselné pokyny. Takéto tvrdenia sa nezakladajú na pravde a sú neopodstatnené. Pán U. svojvoľne a bez vedomia žalobkyne opustil stavenisko (nechal aj osobné veci) a tak po výzve žalobkyne na ukončenie diela potom odstúpil od zmluvy. Od zmluvy odstúpil iba z dôvodu, že nemal už iné východisko, pretože ak by bol tak pokračoval ďalej v kopaní do hĺbky 18 - 20 m a viac, podľa priečného rezu studne v uvedenom znaleckom posudku by iba naďalej navyšoval odchýlku studne.

22. Súd prvej inštancie napriek tomu, že citoval ust. § 637 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy zo strany žalovanej sa v dôvodoch svojho rozhodnutia nezaoberal. Odvolacia námietka žalovanej vo vzťahu k výroku II. rozsudku a v súvisiacom výroku III. je preto dôvodná. K tomu odvolací súd uvádza, že strany nie sú povinné uplatnený nárok a ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia uviesť iba rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je, nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené (porovnaj právny názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/196/2009 zo dňa 22.09.2011), teda že civilné konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd).

23. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvoľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvoľe sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

24. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

25. Súd prvej inštancie sa teda nezaoberal odstúpením od zmluvy zo strany žalovaného a jeho následkami napriek tomu, že uvedená skutočnosť vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania a odstúpenie od zmluvy ako to popisuje odvolací súd vyššie, potvrdili v konaní obe strany sporu. Keďže vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vec v zrušenom výroku II. a III. prejednať a rozhodnúť v kontexte s tým, že je povinný zohľadniť skutočnosti, na ktoré už vyššie poukázal odvolací súd. Vo vzťahu k výroku o trovách konania bude sa zaoberať súd prvej inštancie i námietkami vo vzťahu k úspechu žalovanej vo veci samej.

27. Súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí i o trovách tohto odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 3 C.s.p.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.